

STARGATE

MEDLEMSBLAD FÖR CLUB COSMOS

Stargates aprilnummer

En ny månad och ett nytt nummer... Tänka sig att årets fjärde nummer av Stargate redan är här! I det här numret uppmärksammas självklart den högtid som just varit, påsken. Detta görs genom en bild på hur påskfirande tidigare har gått till på den internationella rymdstationen.

Utöver det finns också en text om ett femtioårsjubileum, en liten text som firar att det nu är 50 år sedan den första Gothcon-kongressen hölls i Göteborg.

Slutligen finns också boktips och tips om vilka astronomikurser som kan läsas vid Göteborgs universitet under hösten.

Väl mött!
Louise Bengtsson Rylander, ordförande.

Pubkvällarna

Glöm inte att Club Cosmos pubkvällar har blivit digitala. Under ledning av Inge Larsson träffas cosmoiter från när och fjärran den andra tisdagen i månaden. Vid frågor mejla:

info@clubcosmos.net

Lars Junell höll i auktionen på Gothcon. Foto: Ingrid Rynefors.

Nostalgi – Gothcon år 1971

FÖR PRECIS 50 ÅR SEDAN ANORDNADES KONGRESSEN GOTHCON I GÖTEBORG. FÖR ATT FIRA DETTA JUBILEUM GÖRS HÄR EN LITEN TILLBAKABLICK.

Innan Gothcon förvandlades till ett modernt spelevenemang fanns det en annan kongress med samma namn. Kongressen hölls 1971 i Chalmers lokaler och den anordnades av Club Cosmos. För sin tid och plats var de 100 deltagarna ett uppseendeväckande stort antal, dessutom kom gästerna inte bara från närområdet utan även från Stockholm och Norge. Dessa deltagare fick se filmvisningar, en Finley-utställning, höra på paneldebatter och föredrag samt delta i en bokauktion och en Tolkieninspirerad fest.

Kongresskommitténs ledare, Kjell Rynefors, skrev ett eftermäle till Gothcon där han beskrev förberedelserna inför kongressen. Texten går att läsa i *Science fiction i Göteborg: 60 år med Club Cosmos* men här följer ett litet utdrag.

”Drömmen om Gothcon, en stor välplanerad SF-kongress i Göteborg, har kanske funnits så länge det bött fans i Lilla London. Mer definitiva planer började formas vid årsskiftet 1969-1970 och för mig blev saken aktuell påföljande sommar. [...]

Sista veckan skulle allt göras på en gång. Finlay-utställningen var inte fullbordad, transporter saknade fordon, mat och dryck skulle inhandlas, program tredje upplagan häftas, tidningar och radio kontaktas, nycklar och AV-material anskaffas till Palmstedts-salen, Gasquekällaren städas, bildshowen repeteras och hälsningsanförandet finpoleras. Telefonen gick varm till ett-två. Från Törnsberg kom en invasion av norrmän. Min fru slutade tala till mig.

Så kom 21 maj. Palmstedtssalen sjuder av fans som tystnar vid mörkläggningen. Uralger tonar fram till Santanas pianoackord och dystra elgitarrer. Solsystemet passerar revy. Människan svävar bort till tonerna av Pink Floyd i ett dimhöjt, obestämt fjärran. Gothcon har börjat!”

I DET HÄR NUMRET

GOTHCON 1971

s. 1

DAVID WEBER

s.2

PÅSK PÅ ISS

s.3

LITTERATUR

David Weber

Gamla sagor och hjältar i nya berättelser

Science fiction handlar, i de flesta fall, om att blicka framåt. Genren utgörs av spekulationer om vad som skulle kunna ske eller skulle kunna vara. I dessa spekulationer är det dock inte ovanligt att inspiration hämtas från historiska företeelser eller tidigare författare och böcker. I vissa fall kan det bli extra tydligt som när science fiction-böcker innehåller inslag av tidsresor och i andra fall är det inte lika uttalat. En av de författare som har lånat mycket från sitt historieintresse och från äldre verk är David Weber. Weber är mest känd för sina böcker inom militär science fiction-genren och han har skrivit otaliga böcker. Flera av dem har influerats och inspirerats av äldre verk från andra författare.

Den fjortonde delar långa serien om Honor Harrington är kanske Webers mest kända serie. Den handlar om en ung officer, Honor Harrington, som tjänstgör i stjärnkungariket Manticores rymdflotta. I seriens början kan vi läsa om hur hon får sitt första befäl och trots svårigheter vinner sin besättnings tillit. Trots yttre, såväl som inre, hot lyckas Harrington övervinna alla fiender till stor del på grund av hennes mod och starka plikt-känsla. Allt eftersom serien utvecklas stiger Harrington i graderna. Var inspiration till den här berättelsen har hämtats ifrån blir tydligt redan i bokens dedikation. David Weber dedikerade nämligen boken till:

*To C.S. Forester,
With thanks for hours of enjoyment,
years of inspiration,
and a lifetime of admiration.*

Således är det Foresters karaktär Horatio Hornblower (och i förlängningen Amiral Nelson) som inspirerat och legat till grund för Honor Harrington. I och för sig har segelskeppen ersatts av rymdskepp och det Brittiska imperiet ersatts av intergalaktiska imperier men både Hornblower och Harrington ställs inför liknande prövningar, båda har samma plikt-känsla och båda stiger på samma sätt i graderna.

Serien om Honor Harrington består än så länge (borträknat spin-offs) av 14 böcker. Den första, *On Basilisk Station*, utkom 1992 och den senaste i serien, *Uncompromising Honor*, utkom 2018.

Ytterligare en serie som har inspirerats av äldre verk är serien *Empire of Man* som Weber skrev tillsammans med John Ringo. Här är det inte 1800-talets napoleonska krig och segelskepp som har utgjort förlagan utan ännu äldre berättelser, historieverket *Anabasis* upptecknat av greken Xenofon. Detta verk från omkring 370 f.Kr. handlar om hur en grupp legosoldater blir strandade ibland fiendestyrkor i Persien när deras ledare dör. Läsaren får sedan följa deras mödosamma resa hem till Grekland. I Weber och Ringos tolkning har legosoldaterna ersatts av Bravo Company, Kejsarinns eget regemente, och i stället för att kämpa sig genom Persien har dessa soldater blivit strandsatta på en fientlig planet vid namn Marduk.

Serien består av fyra böcker varav den första är *March Upcountry* som utkom 2001. Notera att namnet också har inspirerats från verket *Anabasis* eftersom *Anabasis* i moderna översättningar bland annat har fått namnet *The March Up Country*.

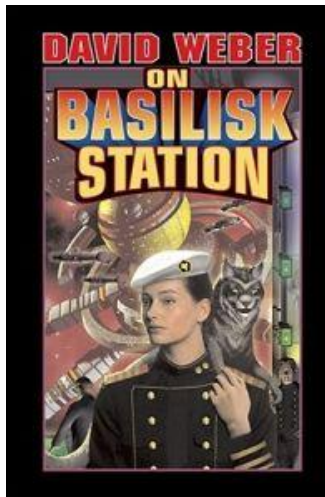
Oavsett inspiration är nämnda verk mycket läsvärda.

Webers hemsida:

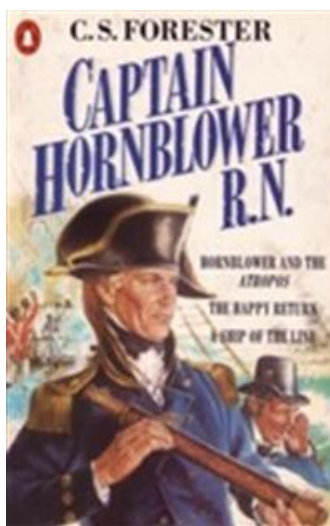
<https://www.davidweber.net/>

Webers youtubekanal:

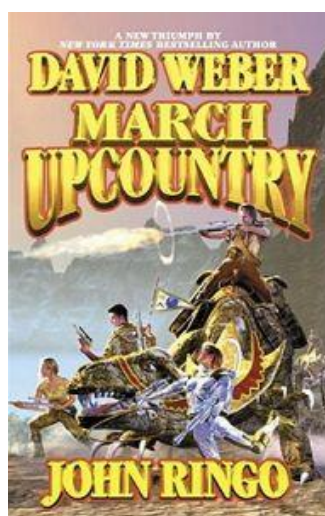
<https://www.youtube.com/channel/UCAaIcENPLQ4ELz75OupnV5w>

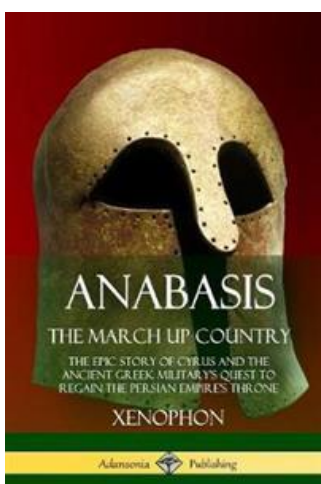
Första boken i serien om Honor Harrington, *On Basilisk Station*.

C.S. Foresters böcker om Hornblower har utkommit i många versioner.

Första boken i serien *Empire of Man*, *March Upcountry*.

En av flera moderna översättningar av *Anabasis*.

KURSER

Höstens kurser i astronomi

Ansökan till universitetens höstkurser stänger den 15 april, det finns således lite tid kvar att anmäla sig.

Vid Göteborgs universitet hålls fyra kurser i astronomi på grundnivå. Alla ges på kvartsfart och de är i huvudsak kvällskurser. Om de kommer att hållas fysiskt i universitetets lokaler eller om de kommer att hållas som distanskurser får kanske det rådande coronaläget utvisa. Kurserna listas nedan.

Livsbedingungen i universum, 7,5 hp.

Kursen fokuserar på att behandla de senaste forskningsrönen om möjligheterna för liv i universum.

Ämnen som behandlas är bland annat livets uppkomst och utveckling, sökandet efter jordliknande planeter och möjligheter för icke kolbaserat liv.

Svarta hål och relativitetsteori - en visuell resa, 7,5 hp. I den här kursen används 3D-visualisering för att fördjupa studiet av svarta hål och relativitetsteori. Genom den här tekniken får studenterna möjlighet att uppleva hur det ser ut på randen till ett svart hål eller hur det ser ut när man färdas genom stjärnorna nära ljushastigheten.

Astronomi - Astrologi, 7,5 hp. Kursen behandlar kopplingarna mellan astronomi och astrologi under historien. Hur dessa ämnen har förändrats och varför astronomi, till skillnad från astrologi, idag kan betraktas som en vetenskaplig disciplin kommer att behandlas.

Galaxerna i universum, 7,5 hp. Under kursen studeras hur universum har utvecklats från Big Bang tills i dag. Fokus kommer att ligga på universums strukturer och byggstenar, främst i form av dess galaxer.

NOVELLTIDSKRIFTEN

Brev från Cosmos nummer 10

Det tionde numret av *Brev från Cosmos* kommer att publiceras strax före eller strax efter detta nummer av Stargate. Där kommer vi att kunna läsa de tre vinnarnovellerna i Club Cosmos novelltävling. Dessa är *Månen bortom tid och rum* av Lars Wittlock, *Före Efter* av Anna Talarczyk och *Vad vill kaffedrickarna med oss?* av Agneta Sikvall.

Den artikel om, och fortsättning på, serien Spindlarnas rike som skulle ha ingått i numret kommer att kunna läsas i *Brev från Cosmos* nummer elva i stället för nummer tio.

BILD

Page 3 Påskägg

Astronauten Christ Hadfield, tidigare chef för den internationella rymdstationen, gjorde sig känd för att vara aktiv på sociala medier under sin tid på ISS. På bland annat twitter publicerade han foton som visade allt från vackra vyer över jorden till hur livet ombord på rymdstationen kunde se ut. Mest känd blev han kanske för att han la upp en video där han sjöng David Bowies *Space Oddity* i tyngdlöshet. Trots att Hadfield nu är pensionerad och trots att hans senaste tur till ISS tog slut för åtta år sedan är bilderna som han publicerade fortfarande fascinerande att titta på. Ett exempel på en intressant påskbild finns här:

https://twitter.com/Cmdr_Hadfield/status/318385254186496000/

På fotot nedan syns Hadfield jonglera med ett antal ägg. Fotot är taget år 2013 i samband med påskfirandet på ISS. Hadfield hade inför påsken införskaffat ägg till alla i besättningen. Till bilden skrev Hadfield "It appears that I'm as bad at juggling in weightlessness as I am on Earth. Hopefully I'm better at hiding them..."

De med örnögon kanske märker att Hadfield har fölorat kontrollen över ett av äggen, ett orange ägg har lyckats undkomma. Om någon i dessa coronatider saknar traditionella påsk- och äggjakter så kan man lägga lite tid på att försöka att hitta det försvunna ägget på bilden nedan.

Text: Louise Bengtsson Rylander

Om någon vill tipsa om en fandomaktivitet, eller om någon har en liten text om astronomi som hade passat in i medlemsbladet, mejla gärna info@clubcosmos.net